

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת חולין

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת
תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה
שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ד בהמה המקשה

גמ' סח. - סט:

הוציא עובר ידו לפני שחיטה - רב - היד אסור [ובשר בשדה - חוץ ממחיצתו], בהחזירו מקום חתך מותר [רש"י - קרינא בהמה בבהמה, גמ' - פרסות], ומה שיצא אסור [כטרפה - אין היתר], למערבא - אף המיעוט שלא יצא [יש לידה לאברים] לר' יוחנן (איתותב) כל האבר מותר [פירט דוקא חטאת שיצא ממחיצתו שאין היתר]

הוציא ראשו והחזירו - כולו אסור [כילוד]

מודה ר"ש דקלוט במעזי פרה נותר [פרסה] ולא דמות יונה [פרסות בבהמה]

הוציא והחזיר אברים זאח"ז למ"ד יש לידה לאברים הוי כילוד, למ"ד אין לידה - ספק, רובו יצא מחותך - ספק לכו"ע [דלמא רוב בב"א בעינן]

הוציא ידו בין סימן לסימן - מצטרפין לטהרו מנבלה

אבר שיצא לא נותר בשחיטת הבן פקוע [רש"י - אינו שחיטה (כשחוטתה)] וולדו אין לו היתר [מבלבל זרע] [רש"י - לחנניא דחוששין לזרע האב] וחלבה ספק [אין תקנה לאיסורו]

חותך מעובר ומניחה הותר [בהמה בבהמה, וכל בבהמה] אבל לא בחותך טחול האם [אותה תאכלו - שלמה בגופה]

אין תמורה בעוברין [אינו בהמה, לרב שימי בר אשי - היקש למעשר [בעינן יעבור תחת השבט]] לר' יוסי לכאור' יש תמורה [כמקדיש רגל]

גמ' סט: - ע.

מבכרת: יצא שלישי ומכרו לגוי - לרב הונא קדוש [למפרע קדוש] לרבה לא [מכאן ולהבא] יצא שלישי דרך דופן - לרב הונא אינו קדוש, לרבה קדוש [רובא דרך רחם]

לרב הונא מחתך אבר אבר משליכו לכלבים דוקא כשאין רובא קמן [רש"י - על מה תיחול בשעת גמר]

יצא אבר אבר נפטרת מבכורה

יצא רובו במיעוט אבר - כילוד, חציו ברוב אבר - ספק אי שדינא מיעוט אבר בתר רובו

ספק אי נקרא פטר רחם בכרוך בסיב, שליא אחרת, אחזתו [רש"י - חציצת ידי אשה] והוציאתו [חציצה], בלעתה חולדה והוציאתו והכניסתו, יצא מרחם לרחם, כותלי רחם שנפתחו ולא נגע, שנעקרו שלא במקומן, שפרוץ מרובה ויצא דרך עומד או להיפך; אבל שנגממו [רש"י - ניטל מעובי; מצד פנים] לא

גמ' ע: - עב.

עובר מת בבהמה - ת"ק - אינו מטמא [טומ' בלועה, אמו מתירו באכילה וכ"ש מנבלה ואתקש טמאה לטהורה]

ריה"ג - בטמאה טמא [הולך על כפיו בכל החיה, בנבלת חיה טמאה (ולא טהורה)]

חיה בכלל בהמה [זאת הבהמה וכו' איל] לסימנים, טומאת נבלה, הרבעה בהמה בכלל חיה [זאת החיה וכו' מכל הבהמה] לעולה ויורד - דממילא יתור פסוק לג"ש דאיירי בטומ' קדש, למפלת מין בהמה לר"מ יש תורת ולד

טומ' בלועה [בלע טבעת טמאה וטהורה] אינו מטמא [והאוכל מנבלתם יכבס בגדיו - אפי' שהאוכל שבמעיו ראוי לגר; ר' ישמעאל - אשר יגע על פני השדה (גלוי); וק"ו בבהמה שאינה מטמאה מחיים]

טהרה בלועה אינו מיטמא [ק"ו מצמיד פתיל שטומ' בתוכו בוקעת [רש"י - ק"ו מבליעת קרקע]] לרש"י לר"ע מטמא ומיטמא [במת בנפש]

עובר מת באשה מטמא במגע ולא האשה [לר"ע לרש"י - בלועה מטמא ולאשה הוי מגע בית הסתרים,
לר' ישמעאל - גזרו שמא יוציא ראשו (רש"י - משא"כ בהמה רחמה גלוי ורואה) אבל אשה מרגשת]

רש"י עא:

לרש"י - טבעת שנגעה במת אינו מטמאה אדם בבית הסתרים

לרש"י - בית הסתרים דאדם לא מטמא

לרש"י - אין טומאת משא אלא בטומאה יוצאה ממנו

חידוש בלע טבעת טמאה וטהורה - לרש"י - אין היתר בית הסתרים

גמ' עב. - עד.

חתך יד העובר שהוציא אחר שחיטה -

ר"מ - העובר הוי מגע אבר מה"ח (רש"י - ובמת הוי נבלה)

[לר"מ טומאת בית הסתרים מטמא, עולא - בשעת פרישה (לרש"י - א"א לצמצם שלא יגע מעט),

רבינא - עומד לחתוך כחתוך לכו"ע באוכל דמפרת ונוגעין]

חכמים - מגע טרפה שחוטה [אין שחיטה עושה ניפול] - לטמא קדשים [מדרבנן]

לרב חסדא - חוץ מעובר מת [רש"י - אין במינו שחיטה] ורבה חולק

לר"ל - ה"ה מח' באבר המדולדל בבהמה

לר' יוחנן לכו"ע נטהר כטרפה [אין שחיטה עושה ניפול בגופה] ואסור באכילה מדרבנן

ובמת הוי אבר מה"ח [מיתה עושה ניפול] [יפול עליהם במותם (אם אינו ענין)] ולא שחיטה]

טרפה שחיטתו מטהרתו [משנתנו - יש במינה שחיטה, לברייתא - מן הבהמה - מקצת מטמאה ומקצת

לא] חוץ מקדשים [דרבנן]

בן ח' חי אין שחיטתו מטהרתו [למשנתנו כטמאה דאין במינו שחיטה, שבת קלו. - לאכלה, אביי -

כמת], לר' יוסי ור"א בר"ש (שבת קלו.) מטהרתו

רש"י עב: - עג:

לרש"י - כשיש מדרס ומגע זב, אהני קריעה לטהר ממדרס אפי' נשאר גע"ג [לא חזי למלאכה ראשונה]

אבל כשיש רק מגע אהני קריעה לטהר לגמרי

תחלתו טומאה חמורה ולא סופו צריך הכשר

גמ' עד. - עה:

בן פקועה בן ח' חלבו מותר ודמו אסור [רש"י - דם אברים]

בן ט' חי: בן פקועה לר"מ בעי שחיטה וחייב באותו ואת בנו [חדשים = בהמה בפנ"ע]

לרבנן א"צ [בעי חדשים ולידה] חוץ מעמד ע"ג קרקע [רש"י - אחליף]

ור"ש שזורי חולק - מותר - לר' חנינא עד סוף הדורות, לר' יוחנן רק הוא

(לר' חנינא הל' כר"ש שזורי, לר' יונתן ורב אשי לא)

ספק אי מהני שחיטתו כמעט אמו

גיד הנשה וחלב דשיל לר"מ אסור לר"י מותר

דמו לר"ל מח' אם יש כרת [רש"י - אין בו דם הנפש, והוקש דם תמצית לדם הנפש],

לר' יוחנן לכו"ע בכרת

לרבנן למר זוטרא אין פודין בו פטר חמור [שה שה מפסח [לרש"י - פסול יוצא דופן]] לרב אשי פודין

[תפדה תפדה ריבה]

אם נטמאה האם לר' יוחנן העובר שני [ב' גופי והוכשר בשחיטת אמו לר"ש]

לר"ל ראשון [חד גופא, והוכשר בדם אמו [שומר]]

לריה"ג בן פקועה חי מקבל טומ' אוכלין ע"י הכשר, וחכמים חולקים

בתוך טרפה שחוטה - לר' אמי (ואולי ר"ל) אסור [רש"י - כאחד מאבריה והוי כשחוט]

לרבא, רב חסדא, רב אסי, ר' זירא, ר' יוחנן מותר ע"י שחיטה [ד' סימנים אכשר] ובמת טהור

דגים מקבלין טומ' - לב"ש משיצודו - אפי' קופץ, לב"ה משימותו,
לר"ע משעה שאין יכולין לחיות - אפי' מפרפר
וספק אם טרפה מיטמא

חלב נפל - לר' יוחנן לל"ק בכרת [יצא לאויר]
לר"ל רק איסור נבלה [בעי חדשים ואוירא [נתמעט מהקרבה]]
לל"ב - בחתך מבן ט' באמו בחייה - לר' יוחנן בכרת [חדשים] ור"ל חולק
רב משרשיא - בן פקועה הבא על הבהמה לחנניא דחוששין לזרע האב אין לולד תקנה [לרש"י - כיש לו
סי' א' ושהה בין סימנים]
לרש"י מ"ד אכשר בד' סימנים חולק
אביי - מודה רבנן לר"ש שזורי בקלוט (לל"ב בן קלוטה) בן פקועה דא"צ שחיטה [מדכרי אינשי]

גמ' עז. - עז.

- טרפה: 1) בנתחכתו רגלי בהמה מן הארכובה ולמעלה
לרב יהודה אמר רב א"ר חייא (רש"י להל') - מארכובה תחתונה (אפי' יש גידין)
לעולא א"ר אושעיא ורב יהודה אליבא דר"פ - מעליונה
- 2) ניטל צומת הגדין (לרב יהודה אפי' בלא ארכובה)
רבה - משיוצאין מן העצם ↑ עד שמתפשטין ומתפצלין זמ"ז
רבה ב"ר הונא - מאדיקתן בעצם ↓ עד הפרק
רבא ברבר"ה ורש"י להל' - למעלה מעצם שבפרק ↑ עד שמתפשטין (ד' אצבעות בשור, בדקה
עד שנבלעו בבשר, עבים, לאביי רק לבן למב"ר אשי אף צלול)
- 3) לאמימר טרפה בנפסק רוב בנין (גיד העב) או מנין (ב' דקים)
למב"ר אשי (לרש"י להל') רוב בנין ומנין
בעופות אפי' נפסק א' מט"ז חוטי
לל"ק לרב נפסל ברוב א', לשמואל - רוב ב', לל"ב לרב - ברוב כ"א
לל"ב ולרבנאי לשמואל - רק בלא נשתייר כחוט הסרבל
- 4) לרב בנשבר העצם למעלה מארכובה ויצא לחוץ ואין רוב בשר בעוביו (לרש"י - לכסות חלל
העצם) / בהקיפו
להו"א דשמואל האבר המדולדל אסור [ובשר בשדה טרפה] ולא הבהמה [רש"י - גידין קיימי]
למטה מארכובה לכו"ע רק האבר אסור
ר' יוחנן לל"ק מהני כיווי עור בלי בשר, לל"ב ור"נ לל"ק בעי חציו עור וחציו בשר
לר"נ לל"ב בעי רוב כיווי בבשר חוץ מבר גוזלא [רכיך]
גידין רכיין אין מצטרפין [סופן להקשות אינו בשר]
ספק: אי מצטרף בשר בכמה מקומות, מרודד, נרקב, ניקב, נקלף, נסדק, ניטל שלישי התחתון
ניטל כמין טבעת (רש"י - ורוב הקיפו מכוסה) אם מסרטו (בעצם) ונדבק העצם לבשר יעלה ארוכה

גמ' עז. - עז:

שליא מותרת [כל בהמה תאכלו] ומטמא טומ' אוכלין משחישב אבל לא טומ' נבילות [רש"י - לאו בשר]
יצתה מקצתה אסורה [שמא יצא הראש] לר' יוחנן אא"כ יש עמה ולד,
לר' אלעזר - שקשורה בולד דוקא [בלא"ה חוששין לולד אחר]
עור ששלקו מטמא טומ' אוכלין (וספק בחמור דמאיס) ולא טומ' נבילות [בנבלתה]
מבכרת שהפילה שליא - לכלבים [סמוך מיעוטא דנדמה למחצה נקבות]
ובמוקדשין יקבר [רוב אינו נדמה], ולא אפרשת דרכים ולא תולין באילן [דרכי אמורי]
אין דרכי אמורי לרפואה
סיקרא על אילן המשיר [שיבקשו רחמים]